

‘Mijn broer en ik zijn vakidioten, ja’

Aannemer Bastiaan Punt sleutelt aan nieuwe heetwateronkruidtechniek

De echte oplossing is groen-grijs. Door budgetten samen te voegen en die te combineren met nieuwe heetwatertechnieken, werkt groenaannemingsbedrijf Punt aan een totaalconcept voor onkruidbestrijding in stads- en gemeentewijken. Betaalbaar, ultraduurzaam en sociaal tegelijk, claimt Punt. ‘Out of the box denken kan alleen maar als je alles tegelijk bekijkt.’

Auteur: Peter Voskuil

Samen met zijn tweelingbroer Matthijs is Bastiaan Punt directeur van groenaannemingsbedrijf Punt. Een prachtig familiebedrijf, dat zijn oorsprong in Rotterdam heeft en in de aannemerij heel actief is in de regio Zuid-Holland. Rond de 100 mensen werken er. Er is ook een werkplaats, waar vijf monteurs niet alleen onderhoud plegen, maar daarnaast ook sleutelen aan nieuwe machines en andere innovaties.

Verdwazing

Dat een grootschalig groenvoorzieningsbedrijf als Punt zich ook intensief met vernieuwingen en machinebouw bezighoudt, is wat zijn bedrijf bijzonder maakt, is de stellige overtuiging van Bastiaan Punt. ‘Wij zijn ontwikkelaars die ook groenvoorziener zijn en ook nog altijd chemisch onkruid bestrijden. We kunnen daardoor werkwijzen vergelijken in de praktijk, onder allerlei omstandigheden. Het stopt bij ons niet met de levering van een machine.’

En ja, buiten dat alles is het zoeken naar betere technieken ook gewoon een passie voor Punt, vertelt hij: ‘Mijn broer en ik zijn vakidioten. En

ik heb een verdwazing als het om onkruidbestrijding gaat. Dat heb ik ooit van mijn vader meegekregen, denk ik. Wij zijn van huis uit ook technische jongens.’

Dat die ‘verdwazing’ precies in het onkruidbeheer op verhardingen ligt, komt heel goed uit. ‘De enige echte innovatie in het groenbeheer vindt momenteel plaats in de onkruidbestrijding op verharding’, zegt Bastiaan.

Hij denkt dat de bezuinigingen die door het hele land van het onkruidbeheer gevraagd worden, voor een groot deel of zelfs helemaal zouden kunnen worden opgelost door efficiënter te werken. ‘Als ik als aannemer kijk hoe gemeenten op dit vlak functioneren, dan zie ik dat er nog veel winst te halen is. De helft van de beheerders en beleidsmedewerkers is nog altijd zoekende in de slag van chemisch naar niet-chemisch. Dus bij de helft van de gemeenten weten ze het niet. Dat is wel een punt van zorg, natuurlijk.’

Graskanten

Wil je echt goede onkruidbestrijding op verharding, dan moet je kijken waar groen en grijs

elkaar raken, zegt Punt. Die twee afdelingen communiceren nu nog nauwelijks met elkaar, terwijl juist in die samenwerking een mooie synergie zit. Bastiaan daarover: ‘Er zijn twee dingen die onkruidbestrijding op verharding duur maken: handwerk en opruimen achteraf.’

Als ultiem voorbeeld geeft hij de graskantensnijder, die Punt al jaren geleden ontwikkelde in Rotterdam. Die snijdt in een en dezelfde passage de graskant af, borstelt de stoeprand en goot, en veegt en blaast meteen alle rommel weg. Daarmee is bijvoorbeeld een fietspad in twee passages helemaal schoon, terwijl meerdere machines meerdere malen langs moeten komen om hetzelfde resultaat te krijgen, legt Punt uit. ‘Alleen zijn die totaalkosten lang niet altijd inzichtelijk voor gemeenten, omdat ze door verschillende afdelingen gemaakt worden en in verschillende begrotingen zijn opgenomen. Daar lopen wij met onze graskantensnijder na al die jaren nog steeds tegenaan, terwijl deze techniek toch echt aantoonbaar stukken goedkoper is.’

Momenteel steekt Punt veel tijd in een heel andere innovatie: een nieuwe techniek en aanpak

bij de bestrijding van onkruid met heet water. 'Uit ervaring weten wij dat heet water fantastisch werkt op plaatsen waar voegen openliggen. Daar komen we makkelijk bij het wortelhalsje van het plantje en is de effectiviteit heel hoog. Bij gesloten tegels kun je beter branden; dat heeft hetzelfde effect en is goedkoper. In randen langs gevels en plantvakken, waar niet gelopen wordt en dus geen druk is, kan het water mooi inwelen. Als je dat met voldoende water doet, heb je prachtige resultaten.'

Walhalla

De afgelopen vier jaar werkte Punt daarom aan een nieuwe generatie heetwatermachines. 'Er zijn wel machines op diesel', aldus Punt. 'Als je daar als technicus naar kijkt, is dat echt het walhalla. Maar van de aanschafprijs sla je steil achterover, en het werkt allemaal zo vreselijk ingewikkeld dat je er een hbo-er op moet zetten en dan nog haal je je productiesnelheid niet.'

Uitgangspunt van Punt was om zijn heetwa-

termachine simpel te maken, zonder herrie en stofemissie. Een machine waarmee je gewoon om zeven uur 's morgens in de stad aan de gang kunt en die ook te besturen is door laagopgeleide mensen of mensen met een beperking. Niet met diesel, maar houtsnippers als brandstof.

Punt ontwikkelde een (naar verhouding) ultralicht, elektrisch rijdend wagentje met een armpje dat vanuit de cabine met een joystick te bedienen is. Met een knop op de joystick kan de waterstroom aan- en uitgezet worden.

Het hete water wordt nu nog op het terrein van Punt verhit met korrels die uit reststromen houtsnippers zijn gewonnen. Dat hete water wordt met een temperatuur van 95 en 98 graden Celsius in het reservoir van een vrachtwagen gegoten. Op die vrachtwagen staan twee elektrisch aangedreven heetwaterwagentjes, die uit dat reservoir kunnen worden bevoorraad. Door de vrachtwagen met het hete water op een centraal punt te zetten, kan de heetwateronkruidbestrijding van een hele wijk van daaruit plaatsvinden.

Deze techniek wordt al meer dan drie jaar met succes toegepast in Dordrecht, Pijnacker, Alphen aan den Rijn, Maassluis, Ridderkerk en Rotterdam.

De volgende stap die Punt nu wil gaan zetten: het aantal heetwaterwagens verhogen van twee naar zeven, het waterreservoir verdriedubbelen en elke vrachtwagen een eigen stookunit geven. Zo denkt Punt de productiviteit nog veel verder te kunnen verhogen. Het uurtarief zou daardoor met een derde zakken.

Arbeidspool

Punt werkt nu aan een plan om zo'n unit met zeven heetwaterwagentjes in het integraal beheer in steden te verweven. Hij is daarover in gesprek met diverse gemeenten. In combinatie met vegen en tal van andere taken zouden dan bijvoorbeeld tien moeilijk bemiddelbare mensen op de arbeidsmarkt aan een vaste baan geholpen kunnen worden. Groot voordeel van zo'n pool met arbeidskrachten in combinatie met verschillende machines en technieken is dat werkpieken veel makkelijker opgevangen kunnen worden. Punt: 'De tarieven liggen nu gemiddeld tussen de tien en vijftien cent per vierkante meter per jaar in B-kwaliteit. Chemisch bestrijden kost tussen de zes en acht cent voor twee behandelingen, maar dan heb je een heel ander beeld. Dan ben je per saldo eigenlijk al meer kwijt.'

De zelfontwikkelde graskantensnijder van groenaannemer Punt in actie.

Bastiaan Punt: 'Uit ervaring weten wij dat heet water fantastisch werkt op plaatsen waar voegen openliggen.'

Een van de heetwaterwagens van Punt in actie in Rotterdam bij de Erasmusbrug.

Punt verwacht dat de kosten van de heetwaterwagentjes nog verder gaan dalen. 'Vijftig procent van je uurtarief wordt bepaald door de loonkosten. Je boekt heel veel winst door mensen die moeilijk of niet aan werk te helpen zijn, machinist te maken. Mensen die nu nog in een kaartenbak zitten en geld kosten, gaan de gemeente dan één op één besparingen opleveren.'

Ook bij bijvoorbeeld sociale werkplaatsen zitten volgens Punt nog veel mensen die productiewerk verrichten met zwaar verlies, en dus heel effectief zouden kunnen worden ingeschakeld. 'In Rotterdam hebben we al drie jaar een medewerker op zo'n machine zitten die niet goed kan lopen; die vervangt inmiddels in 80% van zijn tijd een volwaardige uitzendkracht.'

Ook op andere vlakken is er winst. Tegenover 1000 euro brandstof in de dieselmachines staat 200 euro aan kosten voor houtsnippers. Punt: 'Wat wij doen, is eigenlijk kringlopen aan elkaar koppelen: grond- en reststoffen, lokale werknemers, CO₂, noem maar op. Dat levert winst op.'

Ondertussen wordt naar schatting de helft van al het onkruid op verharding nog chemisch bestreden. Groenaannemer Punt is een van de oprichters van de NCO, de partij die al enige tijd lobbyt voor een verbod van chemie in de onkruidbestrijding

op verharding. De NCO lijkt op het punt te staan zijn eerste grote succes te boeken: het verbod op glyfosaat.

Zolang het verbod er nog niet is, juicht Punt nog niet. Er wordt nog tegen het aanstaande verbod geprotesteerd, en je weet nooit wat daarvan de impact zal zijn. 'Het lijken stuip trekkingen', zegt hij, 'maar de lobby van chemische bedrijven is zo ongelooflijk sterk, dat je dat nooit zeker weet. De NCO wil een platform bieden, vertellen wat de gevaren zijn. Niet alleen van Roundup, maar ook van Ultima Ecostyle.'

Stunt

Maar er is toch ook nog zo iets als de certificering DOB (Duurzame Onkruidbestrijding)? Punt: 'Het woordje "duurzaam" koppelen aan gif is natuurlijk een stunt geweest. Opdrachtgevers geloven dat ook allemaal: als je DOB-gecertificeerd bent, voldoe aan je normen. Maar er wordt nog steeds meer gif gebruikt. Als je een aanbesteding hebt met een lage prijs, is het zo dat je je DOB-registratie altijd sluitend kunt maken.' 'Ik ken gevallen uit de praktijk waar gifmiddelen in de winkel gekocht worden en bijgemengd worden. Niemand controleert dat. Regels worden met voeten getreden. Er zijn maar een paar AID'ers in Nederland die daarnaar kijken; de pak kans is bijna nul.'

Er is een rapport-Touw verschenen, waarin de

overheid gemiddelde prijzen van onkruidbestrijding probeert te vergelijken.

Punt vindt dat in dat rapport appels met peren worden vergeleken: 'In dat rapport wordt twee keer sec gif aanbrengen in de prijs opgenomen, maar niet wat er in de praktijk daaromheen nog extra gebeurt. Dan heb ik het over eigen diensten die borstelen, veegmachines die rijden, over mannen met bosmaaiers die vuile plekken wegwerken. Dat wordt in het rapport allemaal buiten beschouwing gelaten. En in zo'n rapport staat dan ook: als je borstelt, moet je tegels vervangen. Nou, wij borstelen al veertig jaar en ik heb nog nooit meegemaakt dat er tegels versleten waren door een borstel.'

Stuur of twitter dit artikel door!
Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-5148